

„EDINOST“

zhaja dvakrat na teden, vsako sredo in
soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov.,
v Gorici in v Ajdovšini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilne se
upravištvo ne ostr.

EDINOST

Oglas in ostanila se računajo po 8 nov.
vrstica v petiti; za naslove z debelimi
črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga
obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd.
se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici
Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti
frankovano, ker nefrankovana se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročilno, reklamacije in inserate pre-
jema upravištvo v ulici Carintia 25.
Odprte reklamacije so proste poštnine

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

*V edinost je meč.

Vabilo na naročbo.

Ob nastopu novega leta obra-
čamo se po stari časnikarski navadi
do naših častitih naročnikov. Jedini
naš namen je koristiti narodu našemu;
a da nam je možno vestno vršiti to
svojo nalogo, treba je, da nas tudi
naročniki naši istotako vestno pod-
pirajo. Prosimo torej, da nam dose-
danji naročniki ostanejo zvesti in da
nam pridobijo novih, kjer le morejo.
Izdatna podpora od strani slavnega
občinstva nam bode v posebno izpod-
buj v sveti borbi naši.

Cena listu je:

za vse leto gl. 6.—
za polu leta „ 3.—
za četrt leta „ 1.60

Uredništvo in upravištvo.

Politično društvo „Edinost“.

Sitno je res, ako te dolžnost veže, da
zopet drezaš, ko si že tolikokrat drezal.
Ako si že toliko in tolikokrat trkal na
jedna in ista vrata, se že težko odločiš,
da bi se zopet bližal onim vratom. Zapo-
redni neuspehi zrušijo polagoma veselje do
nadalnega delovanja in tudi brezuspešnega
prosenja se človek nekako naveliča.

Mi pa moramo danes — narodna in
časnikarska dolžnost nas v to sili — zopet
drezati, ko smo že tolikokrat brezvapešno
drezali; trkati moramo na vrata, ob ka-
tere smo že šestokrat trkali, ne da bi se
nam bila odprla, ali vsaj na stežaj ne,
kakor bi bili želeli. Stopiti nam je danes
zopet pred slavno slovensko občinstvo se
staro, večkrat že izraženo prošnjo. Prošnja
ta pa se tiče jednega najvažnejših naših za-
vodov, tiče se „Edinosti“, političnega
društva za Primorsko.

PODLISTEK.

Predstop in papirnati dvoboj.

Humoriska. — Spisal Ferenc Zakrajski.
Mostosolec.

(Dalje.)

„To ne gre. Bilo bi sramotno od mene
pred Bogom in ljudmi. Poleg etikete go-
vori za Vas i to, da sem jaz tako rekoč
tukaj doma. Kde se je pa videlo, da je
kđaj predstopal hiše gazda? Toraj pro-
sim . . .“

„E, praznije, gospod polkovnik! Pred-
stop je Vaš! Jaz se ne zmaknem preje z
mesta. Ali hočete, da Vas opozorim . . .
Da da, Vi me silite. Dobro veste, da se
Vaš rod in prirod popolnem jedučita mo-
jemu. Vaša rodbina pobaronila se je za
križanskih vojsk. Vaš grb je brez madeža;
poleg tega Vaše svetinje . . .“

„Vse res, gospod državni tajnik. A
naopak, Vaše baronstvo ni manje staro
in častito; poleg tega zasluge Vaše . . .
Blagovolite, molim Vas . . .“

„Ne, gospod polkovnik, predstop je
Vaš. To je liki zapečaten. Saj jaz ne
prevzdignem noge preje. Tudi se mi ni-
kakor ne mudi . . .“

„Res, todi ste dejali, da ste popol-
nem prosti. Spominjam se dobro.“

Naše politično društvo je na dobrem
glasu, vsaj pišejo razni naši listi le po-
hvalno o njem; spominjamo se, da se je
celo stavilo v izgled nekemu drugemu po-
litičnemu društvu. Potemtakem bi nas utegnil
blagohotni čitatelj vprašati: Kaj pa čete
še, bodite veseli in zadovoljni, da je tako!
Navidezno je stvar res nekako čudna, ali
odgovor na tak ugovor nam je kaj lehak:
društvo kot tako, v svoji celoti, ne zasluži
nikake hvale, vsakako pa jo v resnici in v
polni meri zasluži njega marljivi odbor.
Tako razmerje v političnem društvu pa je
povsem nezdravo, kajti pri taci razmerah
sloni vse politično delovanje, katerega vr-
hovni voditelj bōdi to društvo, le na ple-
čah malega števila v odboru sedečih mož.
Ako pa je tako, ne more biti govora o
vidnih zdatnih uspehih.

Hvala, ki smo jo izrekli sedanjemu
odboru političnega društva „Edinost“, je
povsem zaslužena. Ni ga morda političnega
društva mej Slovenci, kojega odbor bi se
tako pogosto shajal, posvetoval in ukrepal,
kaj in kako bi bilo ob tej ali oni priliki
storiti na korist naši narodnosti, kakor se
dogaja uprav pri našem društvu. Ali kaj
pomaga vse to, ako ne najde v širših
krogih, v masi naroda, prepotrebne
zaslonbe! Odbor je res duša delovanju
vsacega društva: društvo brez pravega
odborna, je sicer morda velik in navidezno
jako lep mehanizem; a je urtev mehanizem,
kateremu nedostaje pravega motorja, ki bi
gonil vsa njega kolesa in kolesca. Toda
krivo sodi oni, koji meni, da popolnem za-
došča, da je le odbor marljiv, drugo občin-
stvo pa da nima drugih dolžnosti, nego togi
križem držeč kritikovati delovanje tega
odborna. Ako to velja za društva v obče,
velja to v veliko večji meri za politična
društva.

Politično društvo, koje ni razširilo
korenin in vej svojih v vse slojeve ljudstva;
ako ne more po vsej pravici reči, da ima ve-

„Posla nimam nikakoršnega, to je
istina. Odsle sem danes brez vsake dolž-
nosti. Če se mi mudi, hitim za to edino,
da se kje na prostem, denimo na javnem
vrtu, razveselim Vaše prisotnosti, skušnje
in dovtipov. Toraj, molim Vas prijateljski,
poslužite se predstopa, da mi tem hitreje
izkažete ljubav . . . Prosim! . . .“

„Da Vas, zadovoljim, samo zato. Pro-
sim, gospod tajnik, zapomnite si, samo in
edino zato naj predstopim, da-si mi je to
sila teško. A prosim, na stopnjicah takoj
vstric!“

Polkovnik salutira in korači do prve
stopnjice. Tu se ustavi, poprasne se za
ušesom in veli skoro jokavim glasom:

„Gospod tajnik, ni mi možno! V
nogah me lama, noče se mi. Ne ne, sto-
krat ne! Da bi Vam jaz toliko krivico
učinil. Oprostite, tolicnega nisem zmožen.
Raji grem zvižgajočej krogli na bojišči na-
proti samovoljno, nego bi . . .“

„Gospod polkovnik, Vi me silite, da
se tu grozno in nezaslišano pregrešim zo-
per etiketo (same misli me je groza!) in
pravico. Toda, ker tako molite, naj bode.
A greh je Vaš.“

Državni tajnik se odkrije pred pol-
kovnikom. Tudi on pride do prve stop-
njice; a tu se ustavi ter se obrne nekoliko

liko maso naroda za svojim hrbtom, ne more
dosezati pravih uspehov in se ne more
popeti do pravega vzleta, ker mu nedo-
staje v to prepotrebni peroti. Istino to
občutimo posebno mi Slovenci.

Ni težko to dokazati. Menimo, da
je vsakemu zavednemu Slovincu znano,
kaki nazori da vladajo — žal Bog, da je
tako! — v odločilnih krogih glede narod-
nega gibanja mej nami. Le poslušajte tega
ali onega vladnega moža, le čitajte ta ali
oni nemško-liberalni ali pa tudi oficijozni
list, povsodi boste čuli: „naroda sloven-
skega niti ni; vsega tega takozvanega na-
rodnega gibanja polastilo se je par odvet-
nikov, kapelanov in učiteljev-hujakačev,
toda ljudstvo v svoji celoti noče niti čuti
o teh sanjarjih; ljudstvo želi nemščine in
hrepni po italijanski kulturi.“ S takimi
neresničnimi izgovori odbijajo nam vsako,
še tako ponižno zahtevo po narodni jednako-
pravnosti. In kaj je krivo na tem? To je
jasno: ker nam nedostaje prave narodne
organizacije, katera bi nam omogočila, da
bi narod ob vsaki priliki v svoji skupnosti
stopil na pozorišče ter jasno in odločno
izjavil želje in zahteve svoje. Da bi masa
naroda hkratu povzdignila svoj glas, to bi
imponovalo in vladni gospodje ne bi vsemu
ljudstvu tako lahkim srcem odrekli iz-
polnitve naših zahtev, kakor to odrekajo
vodjem in poslancem našim. Prave,
dobro organizacije nam je treba, katere
glavna glavna vez so — kakor smo že
nedavno rekli — društva, osobito pa
politična društva. A ne zadostuje,
da samo osnujemo društvo in da društvo
životari, ampak njega delovanje mora biti
intenzivno in vsestransko in delovanja se
mora vdeležiti ves narod.

Kjer ni tako, ni uspehov, ni sadu. To
vidimo pri našem političnem društvu „E-
dinost“. Društvo to ima predsednika, kate-
rega smemo po vsej pravici zvati uzor
predsednika; odborniki so trudoljubivi

a hrbtom nazaj, potem naglo obrnivši se,
s čelom naprej pomakne do polkovnika.

„Gospod polkovnik, Vi me silite v
protislovje. I meni ni možno!“

„Kaj počneva, gospod tajnik? Veste
kaj, idiva zopet v pisarno in tamo poteg-
niva žreb. Takisto ne bo zamere, kogar
zadene . . .“

„Svobodno mu! Izvrstna misel se Vam
je utrnula, ženjalna misel, gospod polkov-
nik! Požuriva se! Nadejam se vrtno sence
in hladu . . .“

V pisarni se posvetujeta o načinu
žrebanja. Vsakojakih misli izdereta, a ni-
jedna ne obvelja. Naposled predlaga tajnik:
„Že vidim, studenec resnih misli sva precej
izerpala. Jaz bi dejal, gospod polkovnik,
poskusiva na humorističnem polji. Kaj
deste? Napišiva dva jednaka lista; na
jednem stoj „orošlan“ (kdor ga potegne,
ima predstop brez ugovorov); na drugem
stoj „opica“ (kdor jo potegne izgubi pra-
vico predstopa).“

„Vrlo, velevrlo! Pravo, gospod tajnik!
Vi ste glava!“

Žreba se. Tajnik potegne: oro-
slona . . .

Teman oblak potegne čez polkovni-
kovo obličje.

„No?“ podnečuje tajnik „gospod pol-
kovnik, zdaj ste Vi na vrsti.“

možje, ki vestno vrše svoje dolžnosti. In
vender ni uspehov, tako, da človek ne more
biti vesel tega društva. Vzroki tej žalostni
istini pa so isti, kakor smo jih že označili.
Brezbrižnost našega ljudstva
po Primorskem je ovira uspeš-
nemu delovanju tega društva,
katero bi sicer moglo dosežati obilo in
lepih uspehov. Društvo to ima sramotno-
piclo število članov in še teh je večina
brezbrižnih in nedelavnih. Tako ne sme na
dalje ostati, kajti društva tega čaka v bliž-
nji bodočnosti ogromno posla.

Državnoborske volitve so pred durmi,
katere bodo odločile usodo avstrijskih Slo-
vanov morda za desetletja. Tega važnega
političnega čina moramo se poprijeti z vo-
iskrenostjo in voditelj v volilnem boji nam
bōdi — kdo drugi naj bi bil?! — naše
politično društvo. Naloga, katero bode vr-
šiti našem društvu, je pretežavna; ako
hočemo, da je izvrši častno, treba je, da
je podpira vsa dežela. Pa še nekaj.
Tudi v mestu samem ne smemo ostati
za vedno pasivni; le ako stopimo aktivno
na pozorišče, verjeli nam bodo, da nas je
v mestu samem res toliko, kakor vedno
trdimo. Le tedaj, ako samozavestno pose-
žamo v tržaškega mesta javno življenje,
postanemo faktor, s katerim bodo morali
računati nasprotniki in — vlada.

Vrhu tega naj bi slovansko prebival-
stvo Primorske pomislilo, da naloga dru-
tva „Edinost“ ni le, da brani politične
pravice naroda, ampak da mu je tudi
dolžnost, postaviti se po robu, ko gre za
gmo tne koristi dežele naše.

Rojakov naših dolžnost je torej, da v
političnem moralnem in gmotnem interesu
dežele naše v obilnem številu pristopijo
političnemu društvu „Edinost“, da postane
društvo res to, kar bi moralo biti: pravi
predstavitelj in zastopnik slovenskega življa
po Primorskem. In treba je takoj zapričeti
z delom, da nas dogodki bližnje prihod-

„Gospod tajnik, to — je porog!“
povzame polkovnik resno, dočim zaripne
v lica — „ter pristavljam, da takov način je
neslan, plebejičen . . .“

„Zelo protestujem gospod polkovnik.
Pred par trenutki ste odobraval način.“

„Kdo? Jaz? Čudim se kratkoči Vaše
pomnivosti . . .“

„Ne prenašam te surovosti, gospod
polkovnik, ter jako obžalujem,“ vsklikne
državni tajnik, zelo nataknen.

„Surovoost je na Vaši strani, gospod
tajnik.“

„Neznosno! Meni to? To je razža-
ljenje časti, gospod polkovnik. I to vpije
po zadoščenji . . .“

„Optime! kterim potem? Jaz sem
vojak in predlagam dvoboj . . .“

„Pariter tudi jaz!“ vsklikne tajnik —
„da-si nisem vojak. Prosim“ — pristavi mrzlo
— „blagovolite vsesti se k onej mizi. Jaz
bom tukaj pri tej.“

Precej dolgo molčanje zavlada, v tem
zaškriplje polkovnikov stol. Tajnik se za-
ganja v mizo. Vzame list, piše. Napisan
list odnese na polkovnikovo mizo. Polkov-
nik čita: „Ker ste preje — tega se prav
dobro spominjam — navdušeno odobraval
način žrebanja, kmalu potem pa isti na-
čin ne samo zavrgli, ampak tudi mene,
kateri sem način izumil, nevedno napadli,

nosti ne prebite in nas ne zalotijo nepripravljenosti. Odbor „Edinosti“ se v polni meri zaveda teške naloge in odgovornosti, ki ga čaka, zato pa je vseh rojakov dolžnost, da mu sežejo pod rameni ter mu dajo trdne zaslombe.

Rečeni odbor obrne se v kratkem do vseh odličnih mož po deželi s prošnjo, da se sami vpišejo v društvo — ako še niso člani — in da prigovarjajo drugim, da vstopijo v društvo.

Uverjeni smo, da se vsi dotičniki prav gotovo odzovejo tej prošnji ter tako pripomorejo, da more društvo naše z vso silo stopiti v predstoječi volilni boj, kar je tembolj treba, ker so nasprotniki naši že sedaj zapričeli ruti ter bodo v dobi volitev svoje moči še pedvojili.

A ne le, da pristopijo našemu društvu, prosimo rojake naše, ampak da se zanje neprestano brigajo in da vsakdo namene društva proglasi za svoje.

Oni krogi, ki odločujejo ob naši usodi, bodo le tedaj uvaževali naš glas, ako stopimo jednodušno na pozorišče; ako svetu pokažemo, da je politično društvo „Edinost“ resničen in veren tolmač zahtev primorskih Slovanov; ako dokažemo, da narodno naše gibanje ni umetno narejeno ali provzročeno po posamičnih agitatorjih, ampak da prihaja od srca vsega naroda.

Na noge torej, rojaki! —t—

Iz mestne seje dne 27. dec. 1890.

O seji tej smo že na kratko poročali, a bila je v marsičem toli zanimiva, da se nam vidi potrebno, da nekatere obširneje o njej spregovorimo.

Skrb magistrata našega do okoličanov-davkoplačevalcev je znana in marsikaterikrat smo imeli priliko, primerno povdarjati to čudno skrb. Briga ta pa se nam je zopet pokazala v seji mestnega sveta dne 27. decembra p. l. Pri obravnavi o proračunu stavil je svetnik Naberger več raznih predlogov, kateri so bili tudi skoraj jednoglasno vsprejeti. Doteknil se je tudi točke „taksa za tlak“ približno tako-le:

„Ako sodimo se ekonomičnega stališča mestne občine, je sicer taksa ta opravičena, a na drugi strani je za posestnike konj in volov neznošljiva; osobito pa za one, ki redé živino le za porabo pri svojih lastnih gospodarskih delih. Drugače je z onimi, ki rede živino za potrato in zabavo (per lusso). Taksa ta odmerjena je na 24 razžalili ste me, strašno razžalili. To imate čutiti.“

Polkovnik zgrabi pero, piše ter odnese list na tajnikovo mizo. Tajnik čita: „Lažete! Jaz Vas razžalil? zopet dokaz, da Vam je spomin slab. Ne zamerite.“

Tajnik polasti se peresa. Zopet odnese svoj napisan list na polkovnikovo mizo. Polkovnik čita: „Ne razžalili? Izvrstno! Jaz pa trdim Vam v lice, da ste me grozno! Smatrajte ta list kot klofuto na Vaše lice.“ Polkovnikov stol hujše zaškriplje. Polkovnik odnese svoj odpis na tajnikovo mizo. Tajnik čita: „In ta moj list smatrajte kot vbod v Vaša rebra in pestni udarec na nos. Ali hočete preklicati?“ — Tajnik odpiše in odnese list na polkovnikovo mizo. Polkovnik čita: „Prekličite Vi.“ — Polkovnik istim potem odpiše: „Gospod državni tajnik, Vi ste poštenjak“ — Nato tajnik: „Nikdar nisem dvomil, Vi ste cvet poštenjakov. Odlično moje spoštovanje!“ — Nasprotnika se objameta sredi pisarne.

„To je lep dvoboj, kri se ne preliva“ — povzame polkovnik. „Baš tak dvoboj imel je ondan baron Lili . . .“

„Lili?“ — zavpije tajnik — „to ime je moj smetni udarec! kje je že ednajsta! Uboga baronovka! Gospod polkovnik, smatrajte me kot umrlega!“

Državni tajnik bukne skozi vrata. Polkovnik pa: „Ne bo hudega!“

glđ. na leto. Vrh tega se pa gode pri pobiranju te takse razne nepostavnosti od strani tiste oblastnije, kateri je dana naloga, da skrbi za natančno proizvodbo obstoječih predpisov, ki so veljavni za plačevanje takse za tlak. Vprašam torej, kako misli opravičiti slavni magistrat take nepostavnosti in na kateri način namerava odškodovati tiste posestnike konj in volov, ki so plačevali in še plačujejo krivično jim naložene takse. Rekel sem nepostavne kajti magistrat nalaga že nekaj let sem takse tudi onim gospodarjem, ki ne stanujejo v mestu ali v predmestju, ampak tudi gospodarjem v Skednju, Barkovljah itd. in celo od konj, ki služijo za prevajanje gnoja in smeti iz mesta, koje tvarine so neobhodno potrebne za obdelovanje zemljišč. Mnogo je gospodarjev, ki so imeli kljuseta, koja niso bila več vredna nego 10 — 15 glđ, a siromaki so morali od teh kljuset plačevati po 24 glđ. takse na leto. Gospodarjem ni ostalo drugega, nego da so preko meje odpravili ali pobili ta živinčeta, da so se izognili takemu nezasišanemu davku.

V Barkovljah poznam posestnika, katerega konji prevažajo materijal za popravo cest po okelici. Da-si ti konji skoro nikdar ne prestopijo mestnega tlaka, mora gospodar vendar plačevati to krivično takso.“

Konečno je govornik opozarjal na sklep mestnega zbora z dne 21. oktobra leta 1870., valed katerega ta taksa zadeva o stanovalce mesta in predmestij (katera predmestja pa danes ne obstoje več, ker se jih je pred 5 leti utelilelo mestu: nel pomerio della città) ter se skliceval na magistratov oglas z dne 7. januarja 1880. leta, tikajoč se takse za tlak, ki pozivlja gospodarje konj, stanujoče v mestu in predmestjih, da pravočasno oglašajo število svoje živine. Ko govornik prečita ta oglas, prosi, da se ta za okoličane krivična taksa odpravi.

Pri točki „razsvetljava“ oglašil se svetnik Mauroner. Veliko začudenje je zavladalo po vsej zbornici in mej občinstvom, kajti doslej se ta svetnik še ni nikdar oglašil za besedo. In glejte čudo: predlagal je, da se dovoli 4 svetilnice za vas Lonjer. Svetilnice te bi stale na leto 200 glđ. Njega lastni somišljeniki so se odločno protivili temu predlogu, a na arečo gospoda Mauronerja prišlo mu je na pomoč naš svetovalec Ivan Naberger z naslednjo izjavo: „Jaz se povsem strinjam s predlogom gospoda svetnika Mauronerja glede dovolitve 4 svetilnic v vasi Lonjer. Kraj in lega te vasi sta mi povsem znana in sem uverjen, da dosedanja razsvetljava za to vas ne zadošča. Lega te vasi je taka, da ptujec, prišedši po noči v to vas, skoro ne najde izhoda in je v nevarnosti, da se mu kaj ne pripeti. Stroški ne bi preseglji 200 glđ., so torej skromni. Prosim terej, da se Mauronerjev predlog odobri.“ — Predlog gospoda Mauronerja, za katerega so glasovali zastopniki okolice, bil je potem vsprejet. Kaj pa, ko bi bili zastopniki okolice posnemali prakso gospoda Mauronerja samega, kateri pobija vsak predlog, ako pride z njih strani? Padel bi bil prvi ta njegov predlog.

V tej seji oglašil se je tudi, kakor znano, glasoviti Angeli, da bi prepodil slovenski jezik iz cerkve sv. Justa. Dobro ga je po prstih krenil svetnik Ivan Naberger poučivši ga, da niti mestni zbor, niti parlament, niti visoko stoječe osebe niso kompetentne, da bi se vtikale v strogo verske in cerkvene zadeve, ampak da ima o tem odločevati le cerkvena oblast sama. Ker pa je d' Angeli še nadalje drobil navadne fraze trdeč, da dokler še ni bilo cerkve sv. Jakoba, je bilo morda opravičeno slovensko propovedovanje v cerkvi sv. Justa, sedaj pa da treba proti temu protestirati, oglašil se je zopet Ivan Naberger rekoč, da se moti g Angeli, ako meni, da le v aš č a n i poslušajo sloven-

sko pridige, kajti k tem propovedim prihajajo tudi meščani — o čemur se lahko vsakdo prepriča —, kar nam služi v dokaz, v kako mnogobrojnem številu stanujejo tu Slovenci. Tudi dr. Sancier je dobro zavrnil Angelija poučivši ga, da so celo v Rimu, v glavnem mestu Italije, večkrat propovedovali slovenski. Veleč. g. Pahor se ja pa dotaknil pregovora, da kdor hoče postati „kavalir“, mu ne treba drugega, nego da zasmehuje duhovščino in da vsak dan jednega fratra pohrusta — potem pa je pridodal sarkastično: „ker se pa gospodje ponašate, da ste grozni demokrate in vam torej ni do naslova „kavalirjev“, menim, da ne sprejmete predloga g. svetnika d' Angelija!“

In vendar so ga vsprejeti! —t—

Politični pregled.

Notranje dežele.

Prva seja deželnega zbora češkega zapričela se je s interpelacijo poslanca Pleva in tovarišev radi mnogih nepravilnosti, ki so se dogajale o priliki ljudskega štetja. V Liberci so na primer vpisne pole izpolnjevali hišni administratorji, mesto da bi jih izročili načelnikom družin, kakor zahtevajo dotični predpisi. Hišni administratorji so povsod samovoljno napisali nemški jezik kot občevelni jezik. V istem mestu zasela je policija posamične hiše, zabranila ljudem vhajati in izhajati, samo da so prepričali, da ne bi ljudje javno in odločno izrekli svojega menenja. Že pred pričetkom štetja izdali so nemške brošure, v katerih so nemške fabrikante pozivljali, da za njih delavce sami napišejo oni jezik, v katerem oni sami znajmi obdujejo, torej nemški jezik. V Schützen-dorfu napisal je dotični uradnik vsem češkim delavcem nemški občevelni jezik in jim ni hotel dovoliti, da bi vpogledali v vpisovalne [pole. V mestecu Stecken vpisal je župan sam vsem Čehom nemški občevelni jezik vliče temu, da so protestovali. Takih slučajev je ogromno. Potemtakem je jasno, da se je štetje vrtilo krivično (unkorrekt). — Interpelanti torej vprašajo: Kakim potem mieli vlada popraviti vse te nepravilnosti, ki so se godile pri štetju češkega ljudstva?

Približno tako se je godilo tudi pri nas v Trstu. Pri nas sicer ni pritiskala policija, pač pa so gospodje hišni gospodarji, administratorji in razni agitatorji istotako postopali, kakor po nemškem Češkem. Zato pa že danes protestujemo, da bi se rezultat tega ljudskega štetja smatral kot pravo sliko naših narodnih odnošajev.

V seji dne 5. januarja došel je deželnemu zboru češkemu od namestništva nek dopis, tikajoč se sklepov lanskega leta tega deželnega zbora glede jezikovnega vprašanja. Dopis se sklicuje na znane jezikovne naredbe in izjavlja, da vladi za sedaj še ni mōdi predložiti dotičnih predlog, da pa bode vsakako naprosila deželni zbor češki, da izreče svoje menenje glede načel, ki imajo veljati za sodno organizacijo v Češki. Kar se tiče preosnove jezikovne naredbe z leta 1880, bode mogla vlada to naredbo premeniti še le potem, ko se dovrše vse spremembe glede sodnih okrožji, to pa le v smislu sklepov dunajske konference, katerih se vlada v vseh točkah strogo drži. Pri reviziji in spremembah, ki se imajo izvršiti glede sodne organizacije, uvaževala bode vlada želje deželnega zbora, toda vedno ozir jemajoč na jednotnost dežele, jednakopravnost narodnosti in opravičene zahteve službe. Zatem izjavlja namestnik, da je s tem rešena znana interpelacija dr. Riegra. Dopis namestnika izročili so spravnji komisiji. Potem so nadaljevali debato o deželnem kulturnem svetu. —

Vnanje države.

Ruski poslanik v Belemgradu, g. Persiani, o katerem se je go-

vorilo, da se ne vrne več na svoje mesto došel je zopet v Beligrad ter prevzel svoje poslove. G. Persiani je vsej slovanofobski diplomaciji trn v peti in zato širijo neprestano razne izmišljene vesti o njem. Toda do sedaj se jim še niso izpolnile njih pobožne želje.

Nedavno že, ko smo govorili o angleških protestih proti „ruskim krutoštim“, naperjenim proti židom, ožigosali smo grdo sebičnost in brezsrčnost gospodov Angležov, do vseh onih ljudstev, ki so od njih zavisani. Rekli smo, da prednoti mogočnejši poučujejo druge o človeškem vsmiljenji, naj bi sami se vsmilili svojih podanikov-sužnjev — trpečih Ircev. In glejte, sedaj priznava angleška vlada sama, da Ircom nedostaje najpotrebnejšega; da jim nedostaje živeža in obleke, tako, da otroci niti šole ne morejo obiskovati. Podkralj irski hotel bi sedaj — o kaka milost! — tem revežem pomčči, toda ne, kakor bi vsakdo mislil, z angleške vlade denarjem, ampak z beračenjem starih cunj in raznih, morda že pokvarjenih drobtinic. Bogata Anglija berači — ta istina kaže nam v pravi luči ono krščansko vsmiljenje, s katero so se nedavno bahali. Angleži so res veliki prijatelji krščanskega vsmiljenja, toda — na Ruskem.

DOPISI.

Iz spodnje okolice 5. Januarja 1891. [izv. dop.] Zadnja št. „Edinosti“ minolega leta je izšla v praznični obleki, — da s tom slavi moža okoličana, po vsej pravici zvanega „očeta okolice“. Uprav v dan novega leta je prišla dotična št. „Edinosti“ med okoličanske in zunanje naročnike — in vai dotični čitatelji spominjali se so gotovo prvi dan leta 1891. moža-prvaka med Slovenci — in posebno še prvaka med našimi politikmi! —

Ivan Naberger! — ta glas, to ime se je ponavljalo novega leta dan iz stotipgrl — svetim spoštovanjam so je izgovarjalo ime prvega tržaško-okoličanskega rodoljuba — mučenika za narodno stvar. V prvič je bilo letos, da je slavil sin tržaške okolice petindvajsetletnico svojega poslanštva — ob jednom svojega pravega narodnega delovanja — ali enake prilike, enake slavnosti ne dočaka z lehka vsak njegov sorojak, tržaško-okoličanski Slovence v svojem okraju, v rodni svoji deželi!

Četrto stoletja je minulo torej, kar zastopa v tržaškem mestnem svetu, oziroma deželnem zboru okolico naš Ivan Naberger. Okolico pravim — kajti on ne gleda le za gmotne in narodne interese svojega okraja — temveč oglašil se vselej odločno, ko se je treba potegovati za pravice vseh družih ostalih okoliških okrajov: za vse skrbi po očetovski. Po vsej pravici zasluži toraj naslov „očeta okolice“, kajti on skrb istinito „očetovski“ za blagor skupnih okoličanov!

Slabo so jo pogodili njegovi nasprotniki izbravši si svojim zastopnikom moža, kateri ne predstavlja niti sence našega Nabergerja. Ti ljudje si ne morejo svoje stranke niti z vsemi le mogočimi sredstvi ojačiti. Nič ne pomagajo pretenja, agitacija in denar! Ivan ne trosi denarja za svoje namene — in niti njegova stranka ne — kajti mi smo tu za to preubozji. Od naše stranke se ne preti volilcem, niti okoličanom sploh — a pri vsem tem stoji naš Ivan visoko, dá, neprenagljiivo s svojo zastavo — in kjer je Ivan, tam smo mi — tam so tržaško-okoličanski Slovenci.

Ko bi se nasprotniki našega Nabergerja spominjali vsega onega, kar je ta mož pridobil ljubljeni svoji okolici, gotovo izkazovali bi mu sami svoje največe spoštovanje. —

Nahajajo se po okolici sedaj mnogotere vozne ceste, katere se niso mogle pred leti niti najzadnjim klancem priste-vati — katere ceste so bile narejene po prizadevanju in nasvetu našega Ivana. Le

valed prizadevanja našega Ivana se je odpravil davek na ribe, ukrenilo mnogo družega prekornostnega, tako da zamoremo reči z mirnim srcem njegovim nasprotnikom, da se ravna po pregovoru „nehvaležnost je plačilo sveta!“ —

Dolga je vrsta petindvajsetih let in čini našega slavljenca v gmotnem, kakor v narodnem oziru, izvršeni posebno v začetku njegovega delovanja, pozabljeni so že po starejših okoličinah, a mlajši se jih ne morejo spominjati!

Vrli okoliščanski rodoljubi, kateri se vedno zavedajo tukajšnjih rodni in naših tal — in kateri se spominjajo pričetkom tega leta svojega voditelja-prvaka, in ki žele izkazati hvaležnost svojo, imeli bodo letos za to kaj lepo priliko. Letos vršijo se volitve v državni zbor, katere so preimeno, posebno za nas tržaške okoliščanske Slovence! Nasprotniki bodo delovali letos, kakor še nikdar poprej — in tu naj vračajo naši rodoljubi vrlému svojemu polancu! Delajo naj neustrašljivo, prigovarjajo nezavednim volilcem in zavračajo napade renegatov naših.

V teh petindvajsetih letih poslanštva našega Ivana bilo je i takih, v katerih je zamogel on svojemu narodu več pridobiti nego v sedanjih, ko se ga v „liberalnem“ mestnem zboru prestrašno napada. V onih časih je bila med mestnimi očeti velika večina pravih patrijotov in vsaj ob materijalnih uprašanjih pritrjevali so vedno našemu Ivanu, ako se je potegnil za svoje okoliščane. A pri vsem tem, pri vsej svoji nestrpnosti do njega in vsega kar je slovenskega, zavračati ga ne morejo i v sedanjem času, kadar se mu je boriti za gmotne interese, kar je pokazala posebno predzadnja seja mestnega sveta v minulem letu! —

A kljubu vsem željam nasprotnikov in njih delovanju stal bode Ivan Nabergoj še mnoga leta in boril se vedno enako neustrašljivo za gmotne in narodne interese okoliščanov. In to upamo vsi; to je želja vsacega pravega okoliščana, kateri ne proda svojega čuta — svojega mišljenja! Čuvaj nam Bog toraj še mnogaja leta — Ivana Nabergoja! „X“

V Cerknem dne 28. decembra 1890. [Izv. dop.] Gospodu županu našemu in obupani njegovi stranki, ki se je bila pri zadnji dopolnilni volitvi v deželni zbor tako nesmrtno blamovala. Žuga sedaj popolna poguba. In kako bi tudi ne! Mislim, da je z lepa nij občine na Goriškem, v kateri bi se tako postopalo, ko ravno pri nas v zelenem Cerknem! Lanskega leta že je bila pretekle triletna postavna doba sedanjega starešinstva — a nove volitve še sedaj ni! Res je, da je občinski birič na starem, razsutem vodnjaku (za katerega popravo pa že 7 let plačujemo neko naklado) vsem poštenim Cerkljanom naznanje dal, da bode nova volitev, da leže zapisaniki na ogled itd. — pa volitev sama je v janskem suhem mrazu samrznila. Da bi jo otajali, poslali smo pred mesecem na sl. c. kr. glavarstvo pojasnilo in priziv. In slavnost (čast mu bodi in hvala za to!) je tudi hitro dalo pred 15 dnevi županu ukaz, da mora pod denarno globo v dveh tednih vse potrebno pripraviti in zakaseno volitev razpisati

Iz svojega dremanja po tako krepkem glasu vzbujeni, vzamejo oča župan potni les v roko in grodo v G. k necemu čudodelnemu možu. Le mislite si: računov občinskih nismo videli že lepo kopico let; kedaj je bila seja skupnega starešinstva — to smo tudi že pozabili, in prevdarki za tekoče leto — hm, hm — ti se pa tudi narede, ko bo leto „okoli“.

Ne vem, kako so jo oča župan v G. opravili. Morda so čutili, da je ura njihovega županovanja odbila. To pa vem, da sedaj v potu (v tej hudi zimi) svojega obraza delajo in računijo. Hoj! Tu se meče a številkami sem ter tija, kot da bi

bile orehove lupine! Zakaj bi se naš župan nekoliko ne bavili z matematično vedo.

Do računov, kot kaže, utegnemo morda še priti — če preje ne umrjemo. Kako bo pa z volitvijo, to pa vedó le Bog, in oča, ljubi oča župan.

To pa pišem v imenu vseh Cerkljanov, katerim blagostanje našega slavnega rojstnega kraja ni deveta briga. Dostavim še to: sklenili smo porabiti vsa zakonita sredstva, da vendar enkrat pripeljemo že hudo poškodovano občinsko ladijo v varno zavetje.

Različne vesti.

† **Hinko Viličić.** Tržaške Slovence zadela je huda izguba: umrl je v cvetju svojih let gosp. Hinko Viličić, c. kr. carinski oficijal, blagajnik čitalnice in podpiratelj vseh narodnih društev. Pokojni Viličić bil je blaga duša v pravem pomenu besede; priljubljen je bil mej našimi odličnimi krogi, kakor tudi mej nižjim slovenskim ljudstvom, tako, da smemo po vsej pravici reči, da pokojnik ni imel nasprotnika. Posebno bode to izgubo občutila naša čitalnica, kateri je bil Viličić kaj marljiv blagajnik; poleg čitalnice žaluje v prvi vrsti „Tržaški Sokol“ ob tem grobu. Pogreb je bil véeraj ob 4. uri popoldne, katerega se je udeležilo ogromno število občinstva. Prišli so v velikem številu gg. uradniki-kolegi in zastopani so bili vsi naši narodni krogi. Celó goste z dežele smo videli. Bil je impozanten sprevod. In ko so v cerkvi pevci peli „Blagor mu!“ in „Molitev“, solzile so se nam vsem — ne izvzemši duhovnika, ki je meliča blagoslavljal — oči. V tem trenutku, ko so se do duše segajoči akordi razlegali po veličastni hiši božji, vedeli smo šele, kako priljubljen je bil nepozabni naš Hinko. Bog podeli mir in pokoj njegovi duši!

† **Josip Sancin-Nemec.** Skoro v istem trenutku, ko je izdihnil blagi Viličić svojo družo, umrl je v Škedenju v najlepši moški dobi obće spoštovani rodoljub, predsednik „Velesile“ in „Gospodarskega“ društva v Škedenju in posostnik, g. Sancin-Nemec. Izguba ta je tem britkejša, ker uprav v I. okraju krvavo potrebujemo značajnih in delavnih mož, kakoršen je bil pokojnik. Izrekamo iz globine svoje duše sožalje svoje vsej družini ranjega, rodenima društvoma in Škedenjskim rodoljubom aplah.

Za podružnice sv. Cirila in Metoda na Greti daroval je poznani rodoljub, g. Fran Dollenz, slaved petindvajsetletnico g. Ivana Nabergoja, 5 glđ.

Za Sveto-ivansko podružnico sv. Cirila in Metoda so rodoljubi nabrali: Pri mizi č. g. župnika gl. 3.41. — Pri mizi č. g. poslanca Nadliška gl. 2.80. — Pri Silvestrovem večeru pri domači veselici v gostilni g. Miota gl. 12. — Pri sladkem vincu na Višavi gl. 2.24

Popravek. V zadnjem izkazu daril za „božičnico v Trstu naj se čita Anton Nabergoj (podaritelj dveh parov čevljev) mesto Ivan Nabergoj.

Odbor „Slov. pevskega društva“ nam javlja, da je vaja za pevke v petek ob 8. uri zvečer.

Vabilo na veliki ples „Delalskega podpornega društva“, kateri bode dne 17. januarja 1891. v sijajno okinčanem gledališču „Fenice“. Pri plesu bode avrala popolna godba. — 16 parov plesalcev v narodnih oblekah izvajalo bode objubljeni narodni ples „K o l o“. Natančneji plesni red bode oglašen na večer plesa. Ustopnina velja za osebo 50 né. Začetek plesa je ob 8. uri zvečer in traja do 5. ure zjutraj. Listki se že sedaj prodajajo v društveni uradnji (via Molin piccolo št. 1), pri Ant. Žitko-tu (via Stadion št. 1), v kavarnah „Commercio“, in „Tedesco“, pri vseh po-verjenikih društva, kakor tudi na večer

plesa pri denarnici gledališča „Fenice“. Čisti dnhodek tega plesa je namenjen blagajni upravnega zaklada tega društva. — Radodarnosti se o tej priložnosti ne stavijo meje. ODBOR.

Vabilo na veselico s plesom, katero priredi pevsko društvo „Adrija“ v dvorani gostilne „Al Risorgimento“ v nedeljo dne 11. januarja 1891. s sledečim vsposedom: 1. Hr. Volarič: „Kdo vstaja na dan?“, zbor. 2. Avg. Leban: „Slovó od domovine“, mešan zbor. 3. „Dalmatinski šajkaš“, dvospev se spremljevanjem orkestra. 4. „Sarafan rudeči“, mešan zbor. V. Lapajne: „Štruklji“, komičen prizor, izvršuje gosp. Skalovič. 6. Iv. pl. Zajc: „Davorija“, zbor se spremljevanjem orkestra. 7. Ig. Borštnik: „Ponearečena glavna skušnja“, burka. 8. Ples. — Pri besedi in plesu avira oddelek vojaškega orkestra pešp. št. 87. Začetek ob 5 1/2 uri zvečer. Ustopnina: k veselici za osebo 30 né.; k plesu za gospode 50 né.; sedeži 10 né. Radodarnosti se ne stavijo meje. Ustop je dovoljen samo članom in po njih povabljenim gostom. K obilni udeležbi uljudno vabi Odbor.

Veselica „Velesile“ preloži se radi smrti predsednika, g. Sancina-Nemca, na nedoločeni čas.

Pravila „Pevskega in bralnega društva na Opčini“ je vlada potrdila. Prvi redni občni zbor je prihodnje nedeljo.

Sveti večer na slovenski šoli pri sv. Jakobu. Hitimo zabilježiti že jeden narodni biser, otroško veselico na naši Cirilo-Metodovi šoli na predvečer sv. trem Kraljem. V soboto že voščili so posamezni razredi našemu čast. načelniku, g. M. Mandiču; saj se je tudi pred božičnimi prazniki pričel o delovanju v razredih. Bilo je res mokrotno vreme, a ono ni zadržalo naše odlične gospode, ki tako častno predseduje našim podružnicam; bila je mil. gospa J. Trudnova, načelnica, gospa Valenčičeva s s hčerka in gospica Mankočeva; naš č. načelnik, g. M. Mandič, g. Žitko, podpredsednik, preč. I. Sila, katehet naše šole in vse natiščeno naših ljubih mater in očetov. Gosp. voditelj, M. Kamušič, pozdravil je došlo gospodo in slavni načelnštvi, ter v lepih besedah opominjal mladino na ta večer, da si ga zapomni ter pomisli, da je bilo to mogoče le po tem, ko naši narodni Slovenci in Slovenke in njim na čelu naše slavno vodstvo v Ljubljani in naša slavna načelnštva v Trstu požrtvovalno skrbje in zbirajo, da se zamore v tolikem številu učiti v našem materinem jeziku. Spominjajo naj se dobrotnikov vse šive dni. Zdaj voščil je deček II. r. v lepi deklamaciji v splošno odobravanje. V. Vidmar in J. Kerševani, deklici III. r. ste v podučljivem dvogovoru tožile grdo psovko . . . s katero žalijo nas. Tončka pa sklene: slovenska deklica toliko velja, kakor vesaka drugonarodna! Na to zapoje II. r. prav precizno pesem „Zima“. Tudi „Starčeka“, nežni prizor, deklamovali so dobro dve deklici in deček iz I. r. Gosp. učitelj ima v svojem razrodu prav dobro moči. „Marija mati ljubljená“ je zapel vs zbor. Gosp. Kiferle ga je dobro izuril. — Nastopi sedaj živahna deklica Cink ter deklamuje „Materi“ z lepim glasom in naglasom. Naša pridna in vrla gospica Deklin jo je prav dobra izvežbala, sploh se mora priznati, da so otroci njenega razreda lepo peli in prav dobro deklamovali. Primeroma dolgo pesem „Narobe svet“, deklamovala je mala deklica iz I. r. Zvedeli smo že po naših otrocih, da je gosp. voditelj spisal prav primerno igrice za to veselico. Moramo pa odkritostno reči, da bolj primerne igre, kakor je „Na sveti večer“ nismo še slišali. Igrale so tri deklice-sestrice, pa dva dečka III. r. Pred jalskimi zapeli so otroci „Glej zvezdico“. „Stric“ je v tem prišel, ogledal jaslice i pohvalil dečka, pa jim objubil eno „zaci-trati“. G. Kiferle zradostil je otročice ko je ubiral strune. Kakor se je iz obrazov čitalo, zadovoljno je bilo občinstvo, posebno naša slavna načelnštva. Mi pa zakličemo

našim narodnim vrlim učiteljem in učiteljici: Hvala vam! — napravili ste nam i našim otročicem neizbrisljiv večer.

Stariši.

Gg. dopisnike prosimo, da bi svoje dopise pisali le na jedni strani papirja.

O ljudskem štetju. Komur-koli se je o tej priliki kaj nepostavnega prigodilo, naj blagovoljno in natančno prijavi uredništvu našega lista, kajti svoječasno se bode vse to primerno porabilo.

Iz Trsta se nam piše: Včeraj dne 4. t. m. prišlo je po takozvani „skala santa“ več oseb v Trst. Pri colnem uradu, nahajajočem se na rečeni poti, se ustavijo, da bi dali pregledati svoje reči. Ali ubogi vpehani in razgreti ljudje se morali cele dve uri na mrazu-čakati, ker je dotični uradnik še spal. Vprašamo torej dotično oblast, ugaja-li dotičnim predpisom tako postopanje z občinstvom?!

Gospodje pri c. kr. okrajni bolniški blagajni so kaj oblastni, kajti njim celo odloki visokega c. kr. ministerstva niso niti pipe tobaka vredni. Ministerstvo samo je odobrilo nova pravila naših dveh podpornih društev, vsled česar sti postali jednakopravni c. kr. okrajni bolniški blagajni. Gospodom je to dobro znano, kajti prijavilo se jim je to primernim potem. Vzlic temu pa mečejo ti gospodje našim podpornim društvom neprestano polena pod noge, češ, da oni ne poznaje nikakega slovenskega podpornege društva. To pa je že malo prehud tobak: kar je vrhovna oblast v državi sama pripoznala kot postavno, hočejo ti gospodje samovlastno prezirati. Jedno teh društev je že vložilo pritožbo pri visokem c. kr. namestništvu in mi se nadejamo za trdno, da bode to poslednje znalo čuvati pravoveljavnost ministerijalnih naredeb. Vaakako pa zahtevamo, da se na respektira.

„Ljubljanskega Zvena“ prva številka ima naslednjo vsebino: 1. A. Askerc: Iz popotnega dnevnika. 2. Gr. Novak: Ne smem! 3. Fr. Lovce: Fran Lovstik. 4. Gr. Nuvak: Stara pesem. 5. Josip Stare: Kolina, povest. 6. J. Högnigmann: Pouk in vsvoja slepecev. 7. S. Rutar: Vodne razmere na Notranjskem. 8. Janko Keranik: Iz sodnih aktov I. 9. Književna poročila. 10. V. Bežek: Slovniški razgovori. 11. Listek. — Upravništvo tega lista je odslej v „Narodni tiskarni“, kamor je pošiljati naročnino, reklamacije itd. Izdajatelj je listu Janko Keranik, odgovorni urednik pa dr. Ivan Tavčar.

„Dom in svet“. 1. številka IV. letnika je ravnokar izšla v obsegu treh pol in okrašena s ličnimi ilustracijami. Vsebina mu je nastopna: 1. „L. Ladislav Hrovat“, c. kr. profesor v p. Sp. F. H. 2. „Kam?“ Zl. —ek. 3. Kakor — nekdej! Zložil Josephus. 4. „Erazem Tattembach“. Zaloigra. Piše Prokop. 5. „Gostačeva hči“. Piše T. 6. „Florijan Skomljan“. Piše M. Molek. 7. „Na valovih Savinje“. Sp. A. Sušnik. 8. „Sebi“. Zložil J. —ek. 9. „Povodnji mož“. Zl. A. II. 10. „Miali“. Zl. —a—. 11. „Andrej Kačić-Miošič“, narodni hrvataki pesnik. Piše Fran Kovačič. 12. „Dva kralja“. Romanca. Zl. A. M. 13. „Črtice iz zgodovine slikarstva, zlasti slovenskega“. Piše —i—. 14. Beseda — kje si? Piše J. M. 15. „Časnikarstvo poljsko (varšavsko)“. Piše T. 16. „Porabne misli o slovenščini v govoru in pismu“. Piše F. S. L. 17. Slovstvo. 18. Slike.

Kmetovalec prinaša v 24. številki naslednjo vsebino: Prošnja do p. n. gg. udov ces. kr. kmetijske družbe kranjske in do naročnikov „Kmetovalčevih“. — Udum c. kr. kmetijske družbe kranjske ob konci leta. — Razmnožitev ameriških tri. — Pesa. — Hlevna toplota in goved. — Kakoršna setev, taka žetev. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Inserati.

Listnica upravnništva.

M. P. — Nabrežina: Za preteklo leto prejeli smo 4 for. 50; torej manjka še 1 f. 50.
 Čitalnica Vipava: z 1 for. plačana je naročnina le do 1. marca.
 Čitalnica Lošinj: Za 1891. leto uknjižilo se je 2 for, kar je bilo za 1890. le 1 for dolga

Poslano.*)

Dolžnost nama je, da prijaviva sledeče: Na Greti ima svojo prodajalnico jestvin in pekarijo neki Fran Lokar, doma iz Ajdovščine, (ki pa je, poleg prodajalca tudi kurjač na južni železnici). Tega moža bi prosila, da v prihodnje vsaj nekoliko spoštuje rod svoj in ga ne zanemarija, kakor to sedaj dela. Ta mož nima le svojih otrok v italijanskem otroškem vrtu, ampak zažugal je svojemu lastnemu delavcu, da ga takej odpušči iz službe, ako ne vzame svojih otrok iz vrta sv. Cirila in Metoda v Rojanu in jih ne vpiše v italijanski otroški vrt. To postopanje rojenega Slovenca se samo sodi.

V Trstu dne 5. januarja 1891.
 T. S. in J. M.

*) Za stvari pod tem naslovom je uredništvo velike odgovorno, kolikor mu postava veleva.

Zahvala.

Podpisano načelnitvo izreka tem potom najtoplejšo zahvalo vsem gg. darovalcem, ki so z denarjem, trudom ali drugimi darovi pripomogli k lepemu vpehu naše Božičnice. Mi ne moremo storiti drugega, razven klicati, naj jim Bog stotero povrne, a upamo, da obdarovani otroci bodo zvesti ostali narodu svojem in s tem skazali najbolje svojo hvaležnost.

Načelnitvo
 tržaške ženske podružnice.

Javna zahvala.

Podpisani se najtoplejšje zahvaljuje vsem onim prijateljem in znancem, č. g. duhovniku, posebno pa gg. pevcem društva „Adrija“ za krasno nagrobno, ki so blagovolili spremiti mojo mater do zadnjega počitka.

V Barkovljah, 3. jan. 1891.
 Jakob Pertot.

Griena bol kašalj, hreputavica, promoklost, nazob zadavica, rera, zapala ustijuh itd. mogu se u kratke vrijeme izlečiti rabljenjem

NADARENH 10-30

Prendinijevih sladkišah

(PASTIGLIE PRENDINI)

Što jih gotovi Prendini, lučbar i lekarnar u Trstu. Veoma pomažu učiteljem, propovjednikom itd. Prehđj-nih kašljnih noćih, navadne jutranje hreputavice i gredenih zapaloh nestaje kao za čudo uzimanjem ovih sladkišah.

Opazka. Valja se paziti od varalica, koji je ponacijaju. Zato treba uvijek zahtjevati Prendinijeve sladkiše (Pastiglie Prendini) to gledati, da bude na omotu kutijice (škatule) moj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima ntišnuto na jednoj strani „Pastiglie“, na drugoj „Prendini“.

Ciena 30 nč. kutijici zajedno sa naputkom. Prodaju se u Prendinijevoj lekarni u Trstu (Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnijih lekarnah svijeta.

„Slovanski Svet“

bo izhajal, kakor doslej, v obsegu 16 velikih stranih 10. in 25. dne vsakega meseca v Trstu. Po svojem programu bo razpravljajl vprašanja o slovanski politiki, posebno avstro-ogerskih Slovanov, o kulturi, o gospodarstvu, znanosti in umetnosti Slovanov. Leta 1891 bo nadaljeval zgodovino o cerkvenih obredih in sosebne tudi o cirilometodijski cerkvi med Jugoslavnani in sosebno med Slovenci.

„Slovanski Svet“ stoji celo leto 4 gld., pol leta 2 gld., četrt leta 1 gld. Za Trst, dijake in učitelje pa celo leto 3 gld. 60 kr., pol leta 1 gld. 80 kr. in četrt leta 90 kr.

Naročnina se pošilja izdajatelju v Trst.
 Fran Podgornik,
 3-4 izdajatelj „Slovanskega Sveta“.

Prašek za prsi. (Ne kašljaj).

Najbolje sredstvo proti kašlju, hripavosti, hripi, nahodu in drugim kataralističnim afekcijam. — Ena škatljica z navodilom stane 30 kr.

Zobobol mine precej, ako se pomaže z „Algoformom“. Stekleničica stane 20 nč. Dobi se samo v odlikovani lekarni Praxmarerjevi „Al due Mori“, „Piazza grande“ v Trstu. Zvananja naročila izvršujejo se z obratom pošte.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 3%	30-dnevni odkaz 2 1/2%
8- " " 3 1/2%	3-mesečni " 2 1/2%
90- " " 3 1/2%	6- " " 2 1/2%

Vrednostnim papirjem, glasečim na napoleone, kateri se nahajajo v okrogu, pripozna se nove borosna tarifa na temelju odpovedi od 8 oktobra, 12. oktobra in 3. novembra.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2 1/2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bosen, Gradec, Hermanstadt, Inmost, Celovec, in Ljubljano — brez troškova

Kupnja in prodaja

vrednostij, divis, kakor tudi vnorenje kuponov 24-24 pri odbitku 1% provizije.

Predujmi.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednosti obresti po pogodbi.

Uložki v pohrano.

prejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Trst, 4. oktobra 1890. 1-24

Pošilja blago dobro spravljeno in poštine prosto

Teodor Slabanja

stebnar v Gorici, ulica Morelli št. 17, priporoča se vljudno pri visoko častiti duhovščini v napravo cerkvenih posod in orodja najnovejše oblike, kot: monstranc, kelihov itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognji pozlati in posebri. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja. 50-50

Pošilja blago dobro spravljeno in poštine prosto!

Dr. Gustav Gregorin
 otvoril je svojo
 odvetniško pisarno
 v Sežani.

3-3

HIŠA

trinadstropna z vrhom in pod streho z vodnjakom na lepem prostoru blizu cerkve in uradnije v Buzetu (Istria) se po ugodnimi pogoji proda; Več pove lastnik Luka Zorc na Raketu. 2-3

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu.

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vsih kombinacijah

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1883
 Glavnica društva gld. 3.300.000 —
 Rezervni fond od doničkov " 536.622 02
 Posebna rezerva dobljčkov od zavarovanja na življenje 150.000 —
 Rezervni fond za podjetje na premikanja vrednostnih efektov 161.500 —
 Premijsna rezerva vsah oddelkov " 7.342.780 86
 Rezerva za škode " 267.601 —

24-1 V portfelju:
 Premije, ki se imajo potirjati v prihodnjih letih " 16.954.118 57
 Skupni znesek vseh škod plačanih od l. 1838 do 1883 gld. 114.949.847 05

Urad ravnateljstva:
 Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej hiši.)

Josip Kristan, c. kr. prof. v Kopru

3-1 prodaja
 prasce jorkširske pasme in cepljene kruške in jablana za vrtove in njive po nizki ceni najboljših vrst.

PROTI DIMU!

Izdelujem dimnike proti dimu, s katerimi jamčim za dober vseh tudi pri najslabših dimnikih, za najnižjo ceno petnajst gold. Dimniki ti se postavljajo v rabo prikladno položaju.

Za administratorje in posestnike hiš izdelujem nove ključke po dvalet nč. — Poprave kjučavnice stanejo tudi 20 kr. — Katerokoli drugo delo po pogodbi.

Zastop tovarn za poljedelske stroje in aparate za alično, kakor tudi za tehtnice in cementirane uteži.

Izdelujem naprave za uravnanje toplote po tovarnah za testo, po stanovanjih, tovarnah za konzerve, za sušilnice in druge različne potrebe industrije.

Ključavničarska delavnica

Josipa Zolia

Ulica Via Rossati številka 6, — (uhod v ulici Chiozza.)

J. PSEPHOFERA

Ilekarna u Beču, Singerstrasse broj 15.

zum goldenen Reichsapfel.

Kričistilne kroglijice, nekda imenovane univerzalne kroglijice, poznate kot do- maće sredstvo proti zabasanju.

Jedna škatljica z 15 kroglijicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr.

Ako se donar naprej pošlje, ni treba plačati porto, in stane: 1 zavitek kroglijic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da se izrečno zahteva

„J. Pserhoferjeve kričistilne kroglijice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis J. Pserhofer v rdečih pismenih, kateroga je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblina J. Pserhoferja 1 posodca 40 kr., prosto poštine 65 kr.

Trpotčev sok, 1 steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 posodica 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poštine prosto 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštine prosto 65 kr.

Zivljenska esenca (Pražke kapljice) stekleničica 22 kr

Angleški čudežni balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prašek, 1 škatljica 35 kr., poštine prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešujo rast las, škatljica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Stendela, posodica 50 kr., poštine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, izvrstno domaće sredstvo proti posledicam slabe prebave, 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge farmacevtske specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene. 3-12

Razpošiljanja po pošti vrše se točno, a treba je denar poprej doposlati; večja naročila tudi po poštne povzetju.

Pri doposiljavi denarja po poštnej nakaznici, stane porto dosti manj kakor po povzetju. 12-12

Potrtega srca javljata podpisana vsm sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njihju brat, gospod

HINKO VILIČIĆ,

c. kr. carinski oficijal,

dne 5. t. m. ob 1 1/4 uri popoldne vsled težke in dolge bolezni, previden z sv. zakramenti za umirajoče, v 30. letu življenja, blago v Gospodu zaspal.

Mrtvi ostanki milega nam pokojnika bili so shranjeni v torek dne 6. t. m.

S to priložnostjo izražava tem potem našo presrečno zahvalo vsem onim, kateri so nama izkazali svoje sočutje o priliki smrti in pogreba našega nepozabnega brata; posebno pa se zahvaljujeva slavnemu zboru c. kr. carinskih uradnikov za podaritev venca na rakev pokojnikovo in za tako mnogoštevilno vdeležitev, zatem sl. pevskemu zboru „Slov. pevskega društva“ za krasno odpevane sožaljne pesmi, kakor tudi vsm ostalim, kateri so našega brata do hladne rakeve dopratili. Bog plati!

Trst dne 7. januarja 1891.

Ivan Viličić,
 ces. kr. okrajni tajnik.

Ljudevit Viličić
 ces. kr. nadporočnik.